

Külkedisi

Grimm Kardeşler Jacob Grimm (Hanau, 1785 - Berlin, 1863) ve Wilhelm Grimm (Hanau, 1786 - Berlin, 1859) kardeşler Marburg Üniversitesi'nde hukuk öğrenimi gördükten sonra, 1829'a kadar Kassel'de yaşadılar. 1929'da Göttingen Üniversitesi'ne kütüphaneci ve profesör olarak atandılar. 1837'de Hannover kralı olan Cumberland Dükü Ernest Augustus'un fazla liberal bulduğu 1833 anayasasını yürürlükten kaldırmasını protesto etmeleri, görevden alınmaları ve Hannover Krallığı dışına çıkarılmalarıyla sonuçlandı. Üç yıl Kassel'de sürgün yaşadıktan sonra Prusya Kralı IV. Friedrich Wilhelm'in çağrısı üzerine 1840'ta gittikleri Berlin'de Kraliyet Bilimler Akademisi üyeliğine atandılar ve Berlin Üniversitesi'nde ders verdiler.

Halk şarkıları ve özellikle halk masalları derlemeleriyle tanınan Grimm Kardeşler, özellikle tarihsel dilbilim alanında uzmanlaşmış dilcilerdi. Genel olarak *Grimm Masalları* adıyla bilinen ünlü masal derlemeleri *Kinder und Hausmärchen* (1812-22) ve Alman efsanelerini derledikleri *Deutsche Sagen* (1816-18) Kassel yıllarının ürünleridir. 1838'de Göttingen'den çıkarıldıktan sonra hazırlamaya başladıkları kapsamlı Almanca sözlük *Deutsches Wörterbuch*'un ilk cildi 1854'te yayımlandı. Wilhelm öldüğünde D. Jacob öldüğünde F harfinde olan sözlük, birkaç kuşaktan araştırmacının katkılarıyla 1860'ta tamamlandı. Bu ortak çalışmalarının yanı sıra dilbilim konusunda yoğunlaşan Jacob *Deutsche Grammatik* (1819 - 37, 4 cilt), *Geschichte der deutschen Sprache* (1848, 2 cilt); yazınsal yanı ağır basan Wilhelm *Grave Ruodolf* (1828), *Die deutsche Heldensage* (1829) gibi yapıtlar verdiler.

Elif Yemenici (1989, Eskişehir) Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, ardından Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskı Sanatları Bölümü ve İletişim Fakültesi Sinema ve Televizyon bölümlerini okudu. Baskı Sanatları bölümünden 2012'de birincilikle mezun oldu. Yurtiçi ve yurtdışında sergilere katıldı, kitaplar resimledi, gazete ve dergilere yazıp çizdi. İstanbul'daki atölyesinde kitap resimlemeye, dijital ve plastik sanatlar alanında bireysel çalışmalarına devam etmektedir.

Kâmuran Şipal 1926'da Adana'da doğdu. İÜEF Alman Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. TDK'nın açtığı öykü yarışmasında aldığı ödülle adını duyurdu (1953). Çağdaş Alman edebiyatından ve Franz Kafka'dan yaptığı önemli çevirilerle de tanındı; Alfred Adler, Ingeborg Bachmann, Wolfgang Borchert, Heinrich Böll, Alfred Brauchle, Bertolt Brecht, Max Brod, Elias Canetti, Sigmund Freud, Gustav Hans Graber, Günter Grass, C. G. Jung, Thomas Mann, R. M. Rilke, Robert Musil, Bernhard Zeller, Hans Zulliger ve Hermann Hesse'den çeviriler yaptı. Halen İstanbul'da yaşıyor.

Öykü: *Beyhan* (1962), *Elbiseciler Çarşısı* (1964), *Büyük Yolculuk* (1969), *Buhûrumeryem* (1971), *Köpek İstasyonu* (1988), *Gece Lambalarının Işığında* (Toplu Öyküler, YKY, 2009). **Roman:** *Demir Köprü* (1998), *Sırrımsın Sırdaşımsın* (YKY, 2010). **İnceleme:** *Çağdaş Alman Hikâyesi / 1945'ten Sonra* (1962).

Yapı Kredi Yayınları - 4635
Dođan Kardeş - 727

Külkedisi - Grimm Kardeşler
Resimleyen: Elif Yemenici
Çeviren: Kâmuran Şipal

Kitap editörü: Filiz Özdem

Grafik uygulama: Gülçin Erol Kemahhođlu

Baskı: Levent Ofset Basım ve Ambalaj San A.Ş
Merter Keresteciler Sit. Fatih Cad. Karadal Sok. No: 13 Merter / İstanbul
Sertifika No: 12034

Çeviriye temel alınan baskı: Die Märchen Der Brüder Grimm, Wilkelm Goldmann Verlag
Bu metin, *Grimm Masalları*'ndan alınmıştır (YKY, Şubat 2006, 2. baskı, Çev: Kâmuran Şipal)
1. baskı: İstanbul, Mayıs 2016
ISBN 978-975-08-3653-4

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2015
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

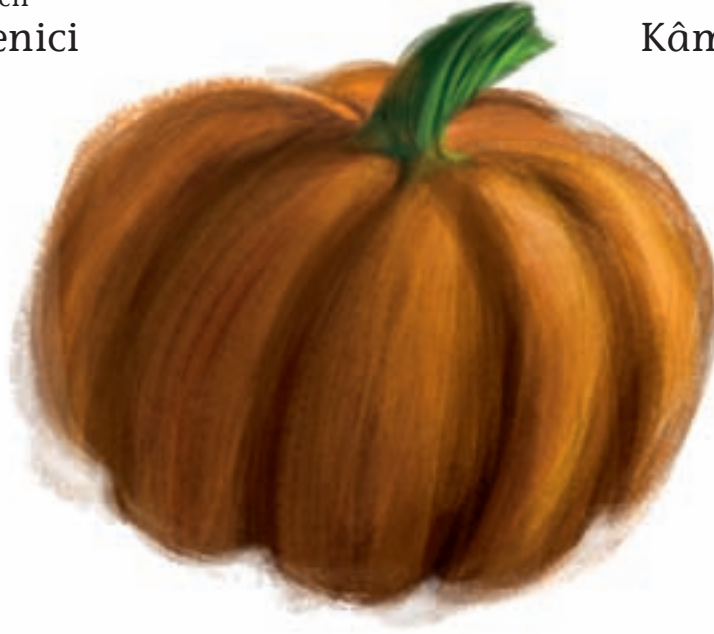
KLASİK DÜNYA MASALLARI

GRIMM KARDEŞLER

Külkedisi

Resimleyen
Elif Yemenici

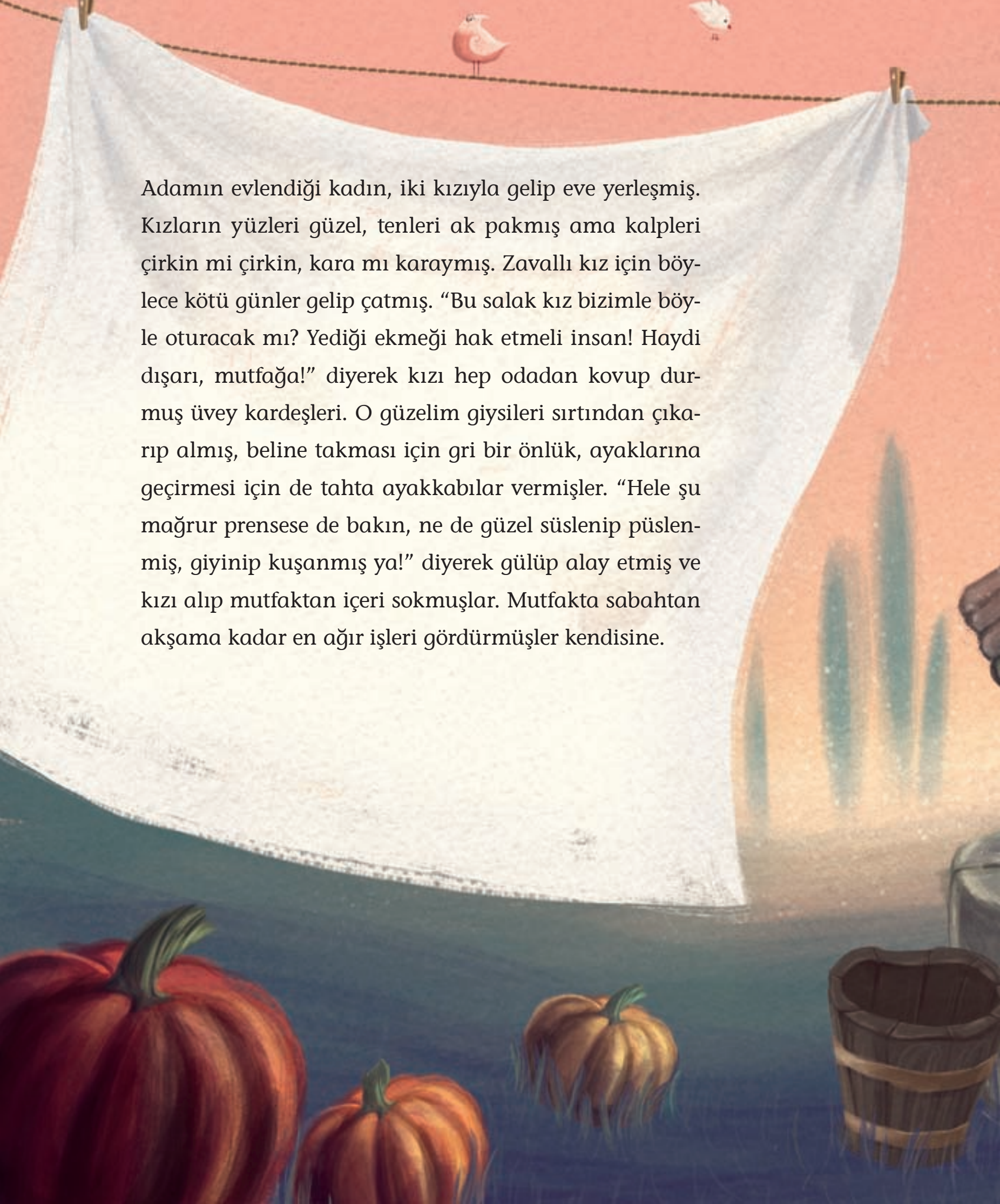
Çeviren
Kâmuran Şipal

YAPI KREDİ YAYINLARI

Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde, zengin bir adam varmış; karısı bir gün hastalanmış, ecelinin yaklaştığını sezmiş, biricik kızını yanına çağırıp demiş ki: “Sevgili yavrucuğum! Hayatta her zaman dürüst ve iyi ol! O zaman Tanrı senden yardımını esirgemez, ben de gökyüzünden hep sana bakar, senin yanında olurum.” Kadın, böyle söyleyerek gözlerini kapamış ve ruhunu teslim etmiş. Annesi öldükten sonra kız her gün evden çıkıp onun mezarını ziyaret etmiş, ağlayıp gözyaşı dökmüş, doğruluk ve iyilik yolundan ayrılmamış hiç. Zamanla kış bastırmış; kar, beyaz bir tül gibi örtmüş mezarın üzerini, sonra bahar gelmiş, güneş beyaz örtüyü yine çekip almış mezarın üzerinden, derken adam bir başka kadınla evlenmiş.

Adamın evlendiği kadın, iki kızıyla gelip eve yerleşmiş. Kızların yüzleri güzel, tenleri ak pakmış ama kalpleri çirkin mi çirkin, kara mı karaymış. Zavallı kız için böylece kötü günler gelip çatmış. “Bu salak kız bizimle böyle oturacak mı? Yediđi ekmeği hak etmeli insan! Haydi dışarı, mutfağa!” diyerek kızı hep odadan kovup durmuş üvey kardeşleri. O güzelim giysileri sırtından çıkarıp almış, beline takması için gri bir önlük, ayaklarına geçirmesi için de tahta ayakkabılar vermişler. “Hele şu mağrur prensese de bakın, ne de güzel süslenip püslenmiş, giyinip kuşanmış ya!” diyerek gülüp alay etmiş ve kızı alıp mutfaktan içeri sokmuşlar. Mutfakta sabahtan akşama kadar en ağır işleri gördürmüşler kendisine.

Kızcağız şafak sökmeden kalkıyor, çeşmeden su taşıyor, ateş yakıyor, yemek pişiriyor, çamaşır yıkıyormuş. Bu yetmiyormuş gibi, üvey kız kardeşleri ona akla gelebilecek her türlü kötülüğü yapmaktan geri kalmıyorlarmış. Onunla eğleniyor, külün içine bezelye ve mercimek serpip sonra da bunu bir bir toplamasını istiyorlarmış. Bütün gün çalışarak akşam yorgun düştüğünde gidip yatağa yatmasına da izin vermiyor, kızı ocağın yanı başında küller içinde uyumak zorunda bırakıyorlarmış. Kız da tabii toz topraktan, kir pastan bir türlü kurtulamıyormuş. Bu yüzden, ona “Külkedisi” demeye başlamışlar.

Günlerden bir gün kızın babası panayıra gidecek olmuş, üvey iki kızına, “Dönüşte size ne getireyim, ne istersiniz?” diye sormuş. Kızlardan biri güzel giysiler, ötekisi de inciler, mücevherler istemiş. Sonra adam kendi öz kızına dönerek, “Peki sen ne istiyorsun bakayım, Külkedisi?” diye sormuş. Kız da, “Babacığım! Eve dönerken şapkanıza dokunacak ilk dal parçasını koparıp bana getirin!” demiş. Adam, gittiği yerden üvey kızları için güzel güzel giysiler, inciler, mücevherler almış. Dönüşte de yemyeşil bir ormandan geçiyormuş, bir fındık dalı şapkasına sürünerek onu yere düşürmüştü, adam da dalı kopardığı gibi yanına almış ve yoluna devam etmiş. Eve gelince, istedikleri hediyeleri üvey kızlarına dağıtmış, öz kızı Külkedisi’ne de fındık dalını vermiş. Külkedisi babasına teşekkür edip doğru mezarlığa koşmuş, annesinin mezarının başına dalı dikmiş; bir ağlamış, bir ağlamış ki, gözlerinden dökülen yaşlar dal parçasının üzerine düşüp yağmur taneleri gibi ıslatmış onu. Dal parçası günden güne serpilip büyümüş, filizlenip yeşermiş, sonunda görkemli bir ağaç olup çıkmış. Külkedisi, her üç günde bir gidip ağacın altına oturuyor, ağlayıp dua ediyormuş. Her defasında da tüyleri beyaz bir kuş gelip ağaca konuyor, kız gönlünden ne dilek geçirir, Tanrı’dan ne isterse hemen yukarıdan ona atıveriyormuş.